

kend, — de Mariakapel behoorde destijds aan de stad. 5 Mei 1491 kreeg Tyl, na langdurige besprekingen vormelijk de opdracht en in het najaar van 1493 waren de beelden klaar en kreeg de jonge meester zijn loon: 120 gulden, een voor dien tijd beduidend bedrag. De toeslag van tien gulden, die bij buitengewoon goede uitvoering der opdracht zou worden gegeven is inbegrepen in de som. Al te gul was evenwel de betaling niet, daar de jonge Tylman de witte steen uit Königshofen voor eigen rekening moest laten komen en bovendien nog zelf voor de opstelling der beelden had te zorgen.

De „eerste menschen” zijn hier jeugdig voorgesteld *), onschuldig, schuchter, als verlegen met hun naaktheid. Innig gevoelig is het jonge slanke lijf der Eva gevormd, haast dichterlijk is de lijn van het ovale hoofd omlaag, langs borst en heup tot aan de voeten. Rhythmisch is de beweging van haar veerkrachtig, lenig lichaam, en rein haar oogopslag. De Adam is, door de gebrekkige herstelling van zijn rechterarm, veel minder sier-

lijk, maar in zijn gelaat zijn wroeging en weemoed ten volle weergegeven. Het is niet te veel gezegd: deze beide beelden zijn de

best-geslaagde steenen naaktfiguren uit zijn tijd in Midden- en Noordelijk Europa. Ze zijn ook niet Duitsch van type; lang en slank, smal van heup en ovaal van gelaat, doen ze ons eer aan het Angelsaksische ras denken, als de meeste zijner vrouwen en vrijwel al zijn mannenfiguren.

De gothische Mariakapel, die vroeger aan de buitenzijde behalve Adam en Eva ook nog een goede rij apostelen uit zijn werkplaats droeg (die, zwaar beschadigd, deels in dit museum, deels in den Dom zijn ondergebracht) is evenwel nog niet geheel van Riemenschneider's werk ontdaan. Verscholen achter de naar binnen open geslagen hoofddeur staat, in den muur gemetseld, een grafsteen van den ridder Konrad von Schaumberg, die naar het bovenschrift vermeldt, op zijn terugkeer van Palestina in 1499 op zee gestorven was (fig. XXV). Het is goed stijlvol, aantrekkelijk werk. In volle wapenrusting, maar zonder helmkap, het vrome ge-

FIG. XXVIII. GRAFMONUMENT VAN PRINS
BISSCHOP RUDOLPH VON SCHEERENBERG,
IN DEN DOM TE WÜRZBURG.

*) Het kostte den burgervaderen veel hoofdbreken of zij Riemenschneider zouden toestaan den Adam jong en baardeloos te maken, maar ten slotte won de beeldhouwer het pleit.

laat met lange, krullende haarstrengels omgeven, staat hij in licht naar links gebogen houding, met de voeten rustend op een —